

Allah'ı esmasıyla bilmek

Leyla Hanım: “Yüce Rabbimizin 99 ismini bilmenin ve ezbere okumanın faydaları nedir?”

ALLAH'I İSİMLERİ İLE KAVRAYABİLİRİZ

Allah'ın zatını aklımızla kavramamız, gözümüzle görmemiz, beş duyumuzla algılamamız mümkün değildir. Çünkü biz “mümkün” varlıklarız. Allah ise “vacip” varlıktır. Yani bizim varlığımız bütünüyle Allah'ın iradesine ve kudretine bağlıdır. Allah'ın varlığı ise kendinden ve zorunludur. Çevremizde gördüğümüz varlıkların tamamı “mümkün” varlıklardır; varlığı O'na bağlıdır. Varlığı zorunlu bulunan Allah Teâlâ'nın dışında zorunlu varlık yoktur. Bu hakikati bir ölçüde “Lâ ilâhe illallah” sözüyle ifade etmiş oluyoruz. Zorunlu Varlık olan Allah'ın zatını ise, mümkün varlıkların kavramalarına imkân yoktur. O'nu ancak yüksek nitelikleri ile, güzel isimleri ile, kemal sıfatları ile ve kâmil fiilleri ile bir nebze kavrayabiliriz. O'nu sahip bulunduğu yüksek nitelikleri ve sıfatları ile kavramak için ise, güzel isimlerini öğrenmemiz, bilmemiz ve kavramamız gerekir.

ALLAH'IN İSİMLERİNİ ÖĞRETEN KUR'ÂNDIR

Kur'ân, Allah'ın isimlerini bize “Esmâ-i Hüsnâ” tabiri ile tanıtır.¹ Esmâ-i Hüsnâ, en güzel isimler demek olup; Allah'ın sahip bulunduğu sıfatların ism-i fail cinsinden, yani özne cinsinden adlarıdır. Her isim bir İlâhî sıfatı, vasfı ve niteliği adlandırır. Yüce Allah, kendisini Kur'ân'da ve Sevgili Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâmın dilinde bine yakın isimlerle anmıştır. O Kendisini nasıl adlandırdı ise, hangi isimlerle isimlendirdi ise O'nu bu adlarla ve isimlerle tanırız. O'nu sahip bulunmadığı bir adla anmayız. Kendisine vermediği bir adla kendisini zikretmeyiz. Çünkü şanına ve yüceliğine yakışan en güzel adları O Kendisi için zikretmiştir; biz O'na uyararak O'nu Kendisi için zikrettiği adlarla tanırız ve anarız. Meselâ, Allah'a “tanrı” demeyiz. Çünkü Allah kendisine “tanrı” dememiştir.

ALLAH'IN İSİMLERİNİ BİLEN CENNETLE MÜJDELENMİŞTİR

Peygamber Efendimiz (asm) hiç olmazsa Allah'ın doksan dokuz isminin bilinmesini, bu isimlerin zikredilmesini, tefekkür ile her an hissedilmesini istemiş ve Allah'ın isimlerini anlayarak bilenleri Cennet'le müjdelemiştir.² Duâ ve niyazlarında Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) hep Esmâ'ül-Hüsnâ ile Allah'a sığınmıştır. Kendisine (asm)

Cibril-i Emin vasıtasıyla vahy olunan Cevşen'ül-Kebir, Esmâ'ül-Hüsna ile yapılmış bir duâ ve niyaz hazinesidir.

Bedüzzaman Saîd Nursî Hazretlerinin altı bin sayfayı aşkın Risale-i Nur eserleri de, iman esaslarını ve İslâmiyet'in hak din oluşunu Allah'ın isimleri ile izah ve ispat etmiştir.

ALLAH'IN İSİMLERİNİ BİLEN, BUNU KULLUĞUNA YANSITMALI

Bizler Allah'ın kullarıyız. Sevincimizde, üzüntümüzde, derdimizde, sıhhatimizde, iyi günümüzde, kötü günümüzde hep O'na yakın olmak isteriz ve buna muhtacız. İyi günümüzde şükretmek için O'nun adına muhtacız. Kötü günümüzde sabretmek için O'nun adına muhtacız. O'nun merhametini istediğimizde Rahman ve Rahîm isimleri ile O'na yaklaşıyoruz. Günahlarımızdan pişman olduğumuzda O'nun Ğaffâr (Çok Bağışlayan), Ğafûr (Çok mağfiret eden), Tevâb (Tövbeleri çok kabul eden), Kâbil (Dilek ve ricaları çok kabul eden), Mücîb (Her duâyaya cevap veren), Settâr (Hataları çok örten), Afüvv (Kullarını çok affeden) isimleri ile O'na sığınırız. Hastalandığımızda Şafi (Çok şifa veren) ve Muâfi (Afiyet ve sıhhat veren) isimleri ile niyazda bulunur, Allah'tan şifa ve afiyet talep ederiz. Düşmanlarımıza güç yetiremediğimizde Allah'ın Kahhar (Kahreden, mahveden), Cebbar (Dilediğini yaptıran), Celil (Celal sahibi olan) isimlerine havale ederiz. Mal-mülk sahibi olduğumuzda Allah'ın Malik (Gerçek mülk sahibi olan), Vâris (Her şey gerçekten kendisinin olan), Ğanî (Sonsuz zengin olan), Muğnî (Kullarına zenginlik veren) olduğunu düşünür, elimizdeki malın emanet bulunduğunu idrak eder ve haddimizi aşmayız.

Sözün kısası, her halimizde ve her işimizde kul olarak Allah'ın isimlerini bilmeye ve O'na sığınmaya mecbur ve muhtacız. Allah'ın isimleriyle Allah'a böylesine yakın olmayı Kur'ân da istemekte, O'na O'nun isimleriyle sığınmayı emretmekte ve Allah'ın isimleri konusunda yanlışlığa düşmekten bizi sakındırmaktadır.³

Şu âyetler, Kur'ân'ın bu husustaki hassasiyetini anlatır:

“De ki: İster Allah diye duâ edin, ister Rahman diye duâ edin, hangisiyle duâ ederseniz edin; Çünkü Esmâ'ül-Hüsna (en güzel isimler) O'na mahsustur.”⁴

“Allah, kendisinden başka ilâh olmayandır; Esmâ'ül-Hüsna (en güzel isimler) O'na mahsustur.”⁵

Dipnotlar:

1- A'râf Sûresi, 7/180 ; Haşir Sûresi, 59/24.

2- Buhârî, 8/1165; Tirmizî, Daavât, 86.

3- A'râf Sûresi, 7/180.

4- İsrâ Sûresi, 17/110.

5- Tâhâ Sûresi, 20/8.